

EP 1671/90

39. Nordiske arbeidsmiljømøtet, 12-14.9.1990.
Åulanko, Finland

21

LØSEMIDLER I HEISMONTØRFAGET: EN KARTLEGGING AV
EKSPONERING OG ANALYSE AV HELSEEFFEKTER.

DEL 1: BESKRIVELSE AV EKSPONERINGSFORHOLD.

Gjølstad M, Kristensen P, Skogstad M,
Statens arbeidsmiljø-institutt, Postboks 8149 Dep.
0033 Oslo 1, Norge.

BAKGRUNN:

Heismontørenes Fagforening i Norge fikk mistanke til at organiske løsemidler kunne gi økt risiko for toksisk encefalopati blant fagforeningsmedlemmene.

FORMÅL:

Undersøkelsen tar sikte på å beskrive:

- a) Bruk av løsemidler i heismontørfaget.
- b) Den enkeltes bruk og eksponering for løsemidler.
- c) Helseeffekter, med hovedvekt på skader på CNS.

MATERIALE. METODE:

Undersøkelsen består av en medisinsk og en yrkes-hygienisk del. Den medisinske delen blir omtalt separat. Den yrkeshygieniske delen av undersøkelsen omfatter ca. 30 målinger fra arbeid med løsemidler både i forbindelse med nyinstallasjoner og vedlikeholdsarbeid. Arbeidet består for en stor del av vask av skinner. I dag er white spirit det mest brukte løsemiddelet. Alle målingene er personlige prøver tatt med batteri-drevne pumper og kullrør.

I tillegg er det foretatt noen få målinger av oljetåke og damp i forbindelse med pakningsskift på hydrauliske heiser.

RESULTATER:

Resultatene av eksponeringsmålingene viser at løsemiddelkonsentrasjonen kan variere mye selv for arbeidsoperasjoner som i utgangspunktet skulle være like. Dette skyldes delvis ytre faktorer som f.eks. temperatur og byggets beskaffenhet, men også at det er forskjellige rutiner fra person til person.

I flere tilfeller er det påvist overskridelse av administrativ norm.